

1.	Předmluva	9
2.	Význam vegetace při budování vodních děl	13
2.1	Hlavní funkce pobřežní vegetace	14
2.1.1	Ochrana břehů, předhrází nebo ochranných hrází před škodlivým působením proudící vody, vlnobitím, chodem ledu a splavenin	14
2.1.2	Ochrana břehů před poškozením vodou přitékající ze stran do koryta	15
2.1.3	Ochrana toku před zanášením a zarůstáním	15
2.1.4	Ochrana přilehlých zemědělských pozemků před škodlivým působením větru	16
2.1.5	Ochrana plavební dráhy před bočními větry	16
2.1.6	Vliv na zlepšení samočisticí schopnosti vodního toku	16
2.1.7	Estetická funkce břehových a doprovodných porostů	16
2.1.8	Produkce dřeva	17
2.1.9	Význam keřovitých a stromovitých břehových porostů ze zoocenologického hlediska	17
3.	Biologické základy	19
3.1	Nejdůležitější druhy vodních a pobřežních rostlin a dřevin pro použití při vodohospodářských opatřeních	19
3.1.1	Rostliny sublitorálního pásma (zóna bažinných rostlin a rákosin)	19
3.1.2	Rostliny eulitorálního pásma (převážně zóna měkkých dřevin)	25
3.1.3	Rostliny supralitorálního pásma (zóna tvrdých dřevin)	25
3.1.4	Stromovité a keřovité dřeviny	26
3.1.4.1	Stromovité dřeviny	26
3.1.4.2	Keřovité dřeviny	36
3.2	Základy umělého rozmnožování vegetace	42
3.2.1	Rozmnožování vodních a pobřežních rostlin	42
3.2.2	Rozšiřování travních porostů	49
3.2.2.1	Zakládání travních porostů	50
3.2.2.2	Složení travních směsí	55
3.2.2.3	Péče o založené travní porosty	57
3.2.3	Rozmnožování keřů	59
3.2.3.1	Základy vegetativního množení	59
3.2.3.2	Požadavky na vlastnosti a kvalitu vegetativního vrbového materiálu	60
3.2.3.3	Získávání, skladování, vysazování a zabudovávání vegetativního materiálu do oživených konstrukcí	61
3.2.4	Zakládání stromových břehových porostů	63
3.2.4.1	Sadební materiál	64
3.2.4.2	Příprava půdy	65
3.2.4.3	Technika výsadby	66
3.2.4.4	Doba výsadby	67
3.2.4.5	Hustota výsadby	67
3.2.4.6	Péče o založené břehové porosty	68
4.	Vegetace v úpravách vodních toků	70
4.1	Stanovištní poměry na březích vodních toků	70
4.2	Vegetační opevnění břehů vodních toků	73
4.2.1	Základní biotechnické opevňovací prvky	73

4.2.2	Základní biotechnické opevňovací typy	77
4.2.3	Opevňování břehů toků vodními rostlinami	92
4.2.3.1	Volba druhové skladby	92
4.2.3.2	Zásady pro umístění vodních rostlin	93
4.2.4	Opevnění břehů stromovými porosty	96
4.2.4.1	Volba druhové skladby	96
4.2.4.2	Prostorová úprava břehových porostů	99
4.3	Hydraulické charakteristiky vegetačního opevnění břehů	106
4.3.1	Vliv vegetace na průtočnost koryta	106
4.3.1.1	Vliv keřovitých vrbových porostů	106
4.3.1.2	Vliv stromových břehových porostů	108
4.3.2	Drsnost vegetací porostlých břehů	109
4.3.3	Vliv břehových porostů na průtok vody v mezirázových prostorech	115
4.3.4	Odolnost vegetačních opevnění břehů	118
4.4	Použití vegetace u velkých vodních toků	119
4.4.1	Vegetace u splavných vodních toků a plavebních kanálů	119
4.4.1.1	Požadavky na konstrukci a funkci vegetačních břehových opevnění vodních cest	119
4.4.1.2	Využití vegetačních prvků pro opevnění břehů vodních cest	122
4.4.1.3	Využití vegetačního doprovodu vodní cesty pro tlumení účinku větru	124
4.4.2	Vegetace u ohrázaných vodních toků	132
4.4.3	Vegetace u nesplavných velkých vodních toků	141
4.4.3.1	Vegetace u velkých vodních toků nížin a pahorkatin	141
4.4.3.2	Vegetace u velkých vodních toků v podhorských a horských oblastech	145
4.5	Vegetace u drobných vodních toků	154
4.5.1	Vegetace u drobných vodních toků nížin	155
4.5.2	Vegetace u drobných vodních toků pahorkatin a podhorských oblastí	157
4.5.3	Vegetace u drobných zemědělsky významných vodních toků, odvodňovacích a závlahových kanálů	165
4.6	Údržba vegetačních porostů	170
4.6.1	Údržba koryt toků opevněných vodními a pobřežními rostlinami	171
4.6.2	Údržba travních porostů	172
4.6.3	Údržba keřovitých vrbových porostů	173
4.6.4	Údržba stromovitých břehových porostů	175
4.7	Ekonomické zhodnocení použití vegetace při úpravách toků	178
5.	Vegetace u vodních nádrží	178
5.1	Základní funkce pobřežní vegetace u vodních nádrží	178
5.2	Stanovištní poměry na březích vodních nádrží	179
5.2.1	Změny mikroklimatu	180
5.2.2	Změny půdních poměrů	181
5.2.3	Vliv vodní nádrže na změny biocenóz	182
5.3	Morfologické změny břehů vodních nádrží	182
5.3.1	Způsob přetváření břehů	183
5.3.2	Činitele podmiňující vznik abraze	185
5.3.2.1	Geologické a pedologické poměry	185
5.3.2.2	Fyzikálně mechanické vlastnosti pokryvných útvarů břehů	187
5.3.2.3	Úhel sklonu svahů břehů	187
5.3.3	Činitele způsobující vznik abraze břehů	188
5.3.3.1	Vlnění eolického původu	188

5.3.3.2	Vlnění způsobené pohybem plavidel	191
5.3.3.3	Kolísání hladin v nádrži	191
5.3.3.4	Účinek ledové pokrývky a pohybu ledových ker	192
5.3.3.5	Účinek mrazu a tání	192
5.4	Vegetační způsoby ochrany břehů vodních nádrží proti abrazi	193
5.4.1	Základní podmínky pro použití vegetace k ochraně břehů vodních nádrží	193
5.4.2	Členění pobřežního území	195
5.4.3	Využití přirozeně vznikající vegetace k ochraně břehů	206
5.4.4	Využití uměle zakládané vegetace k ochraně břehů	207
5.4.4.1	Pásmo vodních rostlin	207
5.4.4.2	Pásmo keřových vrb	209
5.4.4.3	Pásmo břehových porostů stromových dřevin	212
5.4.4.4	Ochranné luční a lesní pásy	213
5.5	Biotechnické způsoby ochrany břehů vodních nádrží	215
5.5.1	Základní prvky biotechnického opevnění břehů	215
5.5.2	Základní typy biotechnického opevnění břehů	216
5.5.3	Výškové a situační umístění biotechnické ochrany břehu	226
5.6	Vegetační úprava na zemních a kamenitých přehradních hrázích	227
5.6.1	Význam a účel vegetace	227
5.6.2	Zásady pro umělé zakládání vegetace na sypaných hrázích	228
5.6.3	Vhodné druhy travin, bylin a dřevin k ozelenění vzdušných liců sypaných hrází	230
5.7	Vegetace u rybníků	232
5.7.1	Použití vegetace na hrázích rybníků	232
5.7.2	Použití vegetace na březích rybníků	234
Literatura		235